

НСОРБ

ул. "Голеш" 23

Изх. №

И-165(Г2)
05.11.20.

ДО
Г-Н ИСКРЕН ВЕСЕЛИНОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО РЕГИОНАЛНА
ПОЛИТИКА,
БЛАГОУСТРОЙСТВО И
МЕСТНО САМОУПРАВЛЕНИЕ
44 -ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Относно: Становище на НСОРБ по Законопроект за държавния бюджет на Република България за 2021 г., сигн. № № 002-01-59, внесен от Министерския съвет на 29.10.2020 г.

УВАЖАЕМИ Г-Н ВЕСЕЛИНОВ,

Във връзка с предстоящото обсъждане в Комисията по регионална политика, благоустройство и местно самоуправление, Ви представяме становището на Национално сдружение на общините в Република България (НСОРБ) по проекта на Закон за държавния бюджет на Република България за 2021 г., внесен от Министерски съвет.

Оценяваме положително осигурените по-високи ръстове на държавните трансфери към общинските бюджети и подобрените нормативни условия за работа на местните власти през 2021 г.

Подкрепяме и запазването и надграждането на добре работещите и приети от общините нормативни разпоредби и през 2021 г., като например:

- осигуряването на допълнителни трансфери от централния бюджет за общинските бюджети за компенсиране на разходите по преодоляване на негативното въздействие на кризата КОВИД' 19;
- възможността за трансформиране на неусвоените средства от трансфера за зимно поддържане;
- изключенията при определянето на фискалните показатели по ЗПФ (за задълженията за разходи и за поети ангажименти), поемане от централния бюджет на разходите за обслужването от банките на операциите на бюджетните организации по събирането на приходи и други постъпления чрез картови плащания, и др.

Удовлетворени сме и от отразяването на по-голямата част от нашите предложения, направени по време на срещата на УС на НСОРБ с министъра на финансите. Постигнатите договорености и останалите ни приоритетни предложения са отразени в двустранния протокол от консултациите по чл. 77 от Закона за публичните финанси между Министерството на финансите и Националното сдружение на общините в Република България по проекта на Закон за държавния бюджет на Република България за 2021 г. в частта за общините (*част от внесения законопроект*).

За съжаление предложените от нас промени в механизма за разпределение на допълнително осигурения ръст на изравнителната субсидия не са отразени в законопроекта. Става въпрос за предложението ни за включване на два нови компонента във формулата, така че всички общини да получат допълнителни средства за „догонване“ ръста на минималната работна заплата в местните дейности, както и да бъдат подкрепени тези, отчитащи намаление на данъчните приходи през 2020 г., включително и туристическите общини.

На тези основания НСОРБ предлага на Вашето внимание, с надеждата да бъдат отразени в парламентарния дебат нашите предложения, които еднозначно се подкрепят от всички общини и са отразени в Протокола за консултациите по чл. 77 от ЗПФ (Приложение № 1).

Предлагаме на народните представители от Комисията по регионална политика, благоустройство и местно самоуправление да подкрепят и следните конкретни предложения по текстовете на Законопроекта за държавния бюджет на Република България за 2021 г:

1. Предлагаме разпоредбата на чл. 82, ал. 3 да придобие следната редакция:

„(3) Размерът на наложените финансови корекции на общини - бенефициенти по програми, съфинансирани от Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за рибарство, се намалява с 80 на сто еднократно, чрез сключване на тристранно споразумение между управляващия орган на оперативната програма, министъра на финансите и кмета на съответната община.“

Мотиви: Практиката по прилагането на досегашната разпоредба (идентична на чл.80, ал.3 от ЗДБРБ за 2020 г.) показва неприложимостта на същата към проектите от програмен период 2014-2020 със статус „в изпълнение“. По отношение на тях, за разлика от проектите през програмен период 2007-2013, спрямо които разпоредбата бе приложима, реално не са налице „неразплатени задължения“, позволяващи предприемането на действия от управляващите

органи по еднократното им намаляване. Това е обусловено от наличието на Закона за управлението на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЗУСЕСИФ), който правно урегулира програмния период 2014-2020. Съгласно ЗУСЕСИФ (чл.64, ал.1 и чл. 75, ал.1), при започната процедура по администриране на нередност, която реално предхожда налагането на финансова корекция, разходът- обект на процедурата не се верифицира. В допълнение, отново на база ЗУСЕСИФ, управляващите органи са длъжни да удържат наложена от тях финансова корекция от дължими на бенефициента плащания по проект, в които са включени засегнатите от корекцията разходи. В този смисъл, предложената нова редакция, третира различен вид взаимоотношения от тези по ЗУСЕСИФ и ЗПФ, а именно такива свързани с вече наложени финансови корекции.

Следва да се има предвид, че липсата на законова възможност за еднократно намаляване на наложени финансови корекции по проекти в процес на изпълнение от програмен период 2014-2020, ще увеличи и то значително броят на оспорванията им по съдебен ред. По данни от Националната стратегия за превенция и борба с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на Европейския съюз за периода 2021-2027, към момента 82% от констатираните 2 119 нередности са активните, по които се извършват административни или съдебни действия. Чрез липсата на законова възможност за намаляването на размера на наложени корекции, допълнително и то излишно ще се ангажира административният капацитет, както на съдебната системата, така и на бенефициентите и УО, във време- и ресурсоемки съдебни дела. Оттук ще се намали скоростта на приключване на проектите, което от своя страна би застрашило фиксираната времева рамка по усвояването на европейските фондове от програмен период 2014-2020, които както е известно са ключов елемент в управлението на фондовете. Ангажирането на капацитета на системата за управление на европейските фондове в няколко инстанционни съдебни обжалвания, като цяло ще затрудни и усвояването на очакваните мащабни ресурси от други инструменти и механизми на ЕС, като React-EU, Механизма за възстановяване и устойчивост и средствата по програмите от програмен период 2021-2027, към които също са приложими времеви ограничения за разходване на средствата им.

От гледна точка на „дисциплиниращия ефект“ на финансовите корекции, следва да се има предвид, че обобщените данни от цитираната Национална стратегия за превенция и борба с нередностите и измамите показват, че по програмите от настоящия програмен период от 2014 до 2019 г., в сравнение с първите шест години от програмен период 2007-2013 г., броят на докладваните нередности намалява, като намаляват и засегнатите от нередности средства, а оттук и финансовите корекции.

Прецизирането на разпоредбата на ал. 3, ще позволи реалното прилагане на нормата и спрямо проектите от програмен период 2014-2020. Същото, е повече от необходимо и нужно, с оглед навлизането в „зрялата фаза“ на проектите от периода и приключването на множество мащабни инвестиции през следващата 2021 година.

2. Предлагаме в чл. 88, след думите „по чл. 94, ал. 3, т. 2“ да се добави следния текст „и по чл. 130а, ал. 1, т. 3“.

Мотиви: Предложението цели осигуряване на еднозначно прилагане на фискалните ограничения и правила в случаите, когато със ЗДБРБ за съответната година е въведено изключение при определянето на размера на съответните показатели по чл. 94, ал. 3 от ЗПФ.

3. Предлагаме чл. 91 да отпадне.

Мотиви: Считаме, че систематичното място на подобно задължение на общините не е в ЗДБРБ, а може да намери място в съответните указания на МФ, издавани на основание ЗПФ. НСОРБ и общините не са уведомени за разработването и за резултатите от реализацията на предвидения проект за въвеждане на Интегрирана финансово – информационна система за общините. Съгласно изискванията на Закона за публичните финанси и Закона за счетоводството и указанията на Министерство на финансите, всяка една община има единна счетоводна система, която се използва и е интегрирана във всички разпоредители от по-ниска степен. С тези системи, общините консолидират своите отчети, които подлежат на заверка от Сметна палата и се представят в Министерство на финансите. На много места финансово – счетоводните системи на общините осигуряват обмен на данни и информация с други информационни системи, използвани на местно ниво – деловодни системи, системи за управление на човешките ресурси и т.н. Задължителното преминаване към нов софтуер във всички случаи е свързано с технологично време за мигриране на данните, за обучения на счетоводните екипи, за изчистване на грешки и др. Считаме, че възлагането на подобно задължително изискване, кметовете на общини да оказват съдействие на който и да е изпълнител на обществена поръчка, чийто възложител е друг орган е незаконосъобразно и нецелесъобразно, още повече като се отчита, че проектът тепърва ще се реализира.

4. Предлагаме в сроковете между първо и второ гласуване на законопроекта да предоставим допълнително, съгласувано с общините становище относно разпоредбите на чл. 107.

Мотиви: Предложената разпоредба не беше включена в проекта, публикуван за обществено обсъждане. В тази връзка, считаме че е резонно ресурсът за подобна мярка да бъде предвиден в централния бюджет, така че държавата да осигури

компенсация за общините от бъдещо намаление в приходите по чл. 45, ал. 1, т. 1, букви "а" и "б" от ЗПФ, когато това намаление произтича от провеждането на държавна политика. В този смисъл се надяваме, че след представяне на становищата на заинтересованите страни, законодателят ще може по-ясно и аргументирано да определи условията и реда за предоставянето на подобна държавна подкрепа за частния сектор чрез общинските бюджети за 2021 г.

5. Предлагаме да се създаде нов чл. 108 със следното съдържание:

„Чл. 108 (1) През 2021 г. министърът на финансите може да отпуска безлихвени заеми за сметка на централния бюджет със срок на възстановяване, не по-дълъг от края на следващата бюджетна година, на общини в случай на извънредна епидемична обстановка или при временни касови разриви по бюджета на общината в резултат на занижена събираемост на приходите по чл. 45, ал. 1, т. 1, б. „а“ и „б“, спрямо същия период на предходната година.

(2) Заемите по ал. 1 се отпускат въз основа на мотивирано искане от кмета на общината и решение на общинския съвет, като чл. 103, ал. 5 от Закона за публичните финанси и чл. 14 и 15 от Закона за общинския дълг не се прилагат.

(3) За заемите по ал. 1 се прилагат разпоредбите на чл. 105 и 106 и условията, реда и в срокове, определени от министъра на финансите.“

Мотиви: Предложението цели създаване на специална норма за 2021 г., по подобие на предвидената разпоредба на § 38 от ЗИД на Закона за здравето, обн. ДВ, бр. 44/13.05.2020 г. Отчитайки тенденцията за продължаващата и през 2021 г. работа на общините в условията на извънредни обстоятелства, обусловени от Covid 19, предлагаме тези разпоредби да намерят място в ЗДБРБ за 2021 г. На много места, поради кризата, постъпленията в общинските бюджети продължават да намаляват, като същевременно възникват нови разходи по овладяването на извънредната епидемична ситуация или за преодоляване на последиците от нея. Продължаването на действието на създадения през настоящата година механизъм за ликвидна подкрепа на общините ще осигури допълнителни гаранции за адекватно и навременно изпълнение на всички разписани от държавните органи мерки и задачи и ще намали рисковете за местните бюджети.

6. Предлагаме да се създаде нов чл. 109 със следното съдържание:

„Чл. 109. Общините могат да бъдат подпомагани за достъпа си до финансиране от Фонда за органите на местното самоуправление в България „ФЛАГ“ – ЕАД, при изпълнение на проекти от европейските фондове при условия, по ред и критерии, определени от Министерския съвет съгласувано с Националното сдружение на общините в Република България.“

Мотиви: Предложението цели възстановяване на инструмента за подкрепа на общините в края на програмния период, по аналогия на разпоредбите в ЗДБРБ за

2015 г. С оглед на това, че през следващата година се очертава страната ни да получи достъп и до други европейски фондове общините ще имат потребност от значителен финансов ресурс за реализиране на проектите и съответните разплащания по тях.

7. Предлагаме да се създаде нов чл. 110 със следното съдържание:

„Чл. 110. (1) Месечните обезпечения и отчисления за 2020 г. по чл. 60, ал. 2, т. 1 и 2 и чл. 64, ал. 1 от Закона за управление на отпадъците за периода от 1 март 2020 г. до 31 декември 2020 г. остават по сметка на общината, която ги е събрала и се разходват по решение на общинския съвет чрез вътрешни компенсирани промени, без да се изменя приетият от общинския съвет начин на определяне и размер на таксата за битови отпадъци.

(2) РИОСВ, на чиято територия се намира съответното депо възстановяват от банковата сметка за чужди средства преведените и неусвоени от общините месечни обезпечения и отчисления за 2020 г. по чл. 60, ал. 2, т. 1 и 2 и чл. 64, ал. 1 от Закона за управление на отпадъците за периода от 1 март 2020 г. до 31 декември 2020 г. в срок до 31 януари 2021 г. Възстановените средства по изречение първо се разходват по решение на общинския съвет при условията на ал. 1. “

Мотиви: Предложението цели въвеждане на еднократно изключение за внасяне на отчисления и обезпечения през 2020 г. предвид ситуацията във връзка с овладяването и преодоляването на последиците от Ковид – кризата през настоящата година.

Оставаме на разположение за обсъждане в оперативен порядък в хода на дискусиите в комисиите на Народното събрание на възможностите за отразяване на предложенията на НСОРБ по проекта на ЗДБРБ за 2021 г.

Като съм уверена в нашето партньорство, оставам

С уважение:

Силвия Георгиева
Изпълнителен директор

